

1. A chicagói Art Institute raglapja a festmény hátoldalán

2. A hátoldalán lévő raglap a festmény adataival

125. • ABA-NOVÁK VILMOS (1894-1941)

Nyarai kocsmá (Szolnok), 1936 körül

Tempera, fa, 60,5x64 cm
Jelezve középen lent: Aba-Novák

Kezddő ár: 7 500 000 Ft / 24 194 EUR
Becsérték: 10 000 000 – 15 000 000 Ft
Estimated value: 32 258 – 48 387 EUR

REPRODUKÁLVA:

► Molnos Péter: Aba-Novák.
Népszabadság Könyvek, Budapest, 2006.
lappangó művek: 53.

3. A szolnoki művésztelep kertje

Aba-Novák 1929-es római útja során, az addigi olajfestésről végleg áttért a művészi szándéka-
inak megfelelőbb temperafesték használatára. Miután 1930 júniusában hazatért Itáliából,
a nyarak többségét Szolnokon töltötte. Ettől kezdve legszívesebben márványlap simaságúra
alapozott fatáblára festett, a saját maga által gyártott és forgalmazott, tiszta, keveretlen tubus-
színekkel. A művész lappangó művei között nyil-
vántartott, most aukcióra kerülő *Nyarai kocsmá* is
temperával készült, az 1930-as évek közepén.
Aba-Novák emlékkiállításának katalógus-elő-
szavát Gerevich Tibor, az a fantasztikus művé-
szet-szervező zseni írta, aki létrehozta a római
Magyar Akadémiát. A Palazzo Falconieri épü-
lete az ő tevékenysége nyomán vált a magyar
művészet itáliai otthonává, történészek, írók és
művészek római rezidenciájává. Aba-Novák az
egyik első volt a meghívott művészek sorában.
Ő és Gerevich nagyon jól megérthették egy-
másat, mert mint Bernáth Aurél írta, az italomán
tudós Róma minden zegét-zugát jól ismerte, „s
mivel ez a típus mindig az igazi néplélek fűrdő-

jében érzi jól magát, pontosan tudja, hogy ez a
néplélek hol adja a legtermészetesebben önma-
gát. Elsősorban a kocsmában és a piacon. Minél
szurtosabb a kocsmá, annál jobb.” Ebben pedig
Aba-Novák és Gerevich egy húron pendültek.
A művész itthon is szívesen festette az embersűrűs
élethelyzeteket, a kocsmák, a cirkuszok és a pi-
acok forgatagát. Az említett előszóban Gerevich
így emlékezett Aba-Novákról: „Alig van magyar
művész a múltban és a jelenben, akinek külföl-
di képtárakban és magánosoknál több művét
őriznék, Rómától Varsóig és New Yorkig. Néhány
éve egy műkereskedő mintegy félszáz művét vitte
Amerikába, amelyek közül csak hat maradt el-
adatlan.” E félszáz mű közé tartozott a szolnoki
Nyarai kocsmá is, mely talán a helyi Tulipán-koc-
smá udvarának kertjének részlete, ahol évszázados
fák árnyékában hűsítették magukat a helyi fu-
varosok. A képet hordozó fatábla hátoldalán a
chicagói Art Institute raglapja található, mely
nem konkrét kiállításnak, csak a mű utaztatá-
sának hivatalos nyoma. Eszerint a mű 1937.
november 3-án bizonyosan Chicagóban volt.

Egy másik cédulán a művész elérhetőségein kívül
a kép kézzel írott eredeti címe és adatai, valamint
egy 19-es szám is található, mely azt valószínűsí-
ti, hogy ez a mű is a Gerevich által említettek kö-
zött volt egykor. Aba-Novák 1934-ben többekkel
együtt megpróbálta a Római Magyar Akadémia
mintájára létrehozni az Amerikai-Magyar Mű-
vészeti Akadémiát, s ennek jegyében kiállítást
szerveztek előbb New Yorkban, majd az államok
más városaiban is. A helyi viszonyok közötti iga-
zodásukat Silberman Ábris magyar származású
amerikai műkereskedő segítette, aki 1931-ben
és 1935-ben is gyűjteményes kiállításon mutat-
ta be Aba-Novák és Iványi-Grünwald műveit.
A *Nyarai kocsmá* 1936 körül születhetett, mivel a
hátoldalán lévő egyik cédulán olyan budapes-
ti cím szerepel, ahová Aba-Novák és családja
1937-ben költözött be. Vagy ekkori, vagy az elő-
ző nyári művészi terméséhez tartozhatott tehát ez
a gyönyörűsége, Aba-Novák minden festői kva-
lítását maradéktalanul közvetítő kis remekmű.

Rum Attila

